

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 39/2023-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., advokátkou, Mariánske námestie 31, Žilina, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 2 Co 51/08 a sp. zn. 2 Co 33/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 15. júla 2020 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 51/08 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu sp. zn. 2 Co 51/08“) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 33/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu sp. zn. 2 Co 33/2018“). Navrhuje v napadnutom konaní sp. zn. 2 Co 33/2018 krajskému súdu prikázať konať bez zbytočných prietahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadostučinenia v sume 3 000 eur, ako aj náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Ústavnému súdu bolo 5. júla 2020 doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti*“ (ďalej len „doplnenie ústavnej sťažnosti“). Vzhľadom na to, že doplnenie ústavnej sťažnosti bolo doručené skôr ako ústavná sťažnosť sama, na základe pokynu predsedu ústavného súdu z 8. decembra 2020 bolo doplnenie ústavnej sťažnosti zavedené do registra sp. zn. Rvp 1580/2020 a pridelené sudcovi spravodajcovi.

3. V konaní vo veci samej mal sťažovateľ procesné postavenie žalobcu a na základe žaloby podanej na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 23. decembra 2003 (zmenenej 27. decembra 2011, pozn.) sa proti žalovanej sporovej strane [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], domáhal oslobodenia spod povinnosti platiť poisťné plnenie z poisťnej zmluvy č. 00032541 s účinnosťou od 1. januára 2004 a zaplatenia sumy 494 250 Sk.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zhrnul priebeh konania vo veci samej pred okresným súdom a krajským súdom a, vychádzajúc z hmotnoprávných a procesnoprávných noriem, uvádzal dôvody, pre ktoré považuje napadnuté konania krajského súdu za porušujúce jeho práva. V podstatnom tvrdí, že sa nestotožňuje s právnym posúdením relevantných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich poisťnú zmluvu okresným súdom a krajským súdom.

5. V ďalšej časti vyjadril sťažovateľ presvedčenie o nesprávnom postupe krajského súdu v napadnutom konaní sp. zn. 2 Co 51/08, ktorý vzhláda v neobjasnení dôvodov, ktoré viedli krajský súd k potvrdeniu rozhodnutia okresného súdu rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 51/08 z 25. marca 2009. Sťažovateľ uvádza, že v tomto rozhodnutí absentuje odôvodnenie a táto skutočnosť má za následok, že mu nie je umožnené podať proti napadnutému rozhodnutiu dovolanie. Zároveň aj vo vzťahu k napadnutému konaniu krajského súdu sp. zn. 2 Co 33/2018 vzhláda rovnakú nezákonnosť. K tomu dodal, že objasnenia dôvodov rozhodnutia sa domáhal aj výzvami adresovanými krajskému súdu (z 20. júna 2019, 2. júla 2019 a 12. augusta 2019, pozn.). Podľa názoru sťažovateľa bolo aj v tomto prípade podanie dovolania vylúčené s ohľadom na nedostatočné odôvodnenie uznesenia krajského súdu č. k. 2 Co 33/2018 z 20. marca 2019 (ďalej len „uznesenie z 20. marca 2019“), rezultujúc do nemožnosti odôvodniť ani samotné dovolanie.

6. Poukázal na to, že jeho výzvy z 2. júla 2019 a 12. augusta 2019 boli zároveň sťažnosťami predsedovi krajského súdu na prietahy v konaní.

7. Obsahom doplnenia ústavnej sťažnosti bolo konštatovanie sťažovateľa o neodôvodnení uznesenia z 20. marca 2019, keď ani po výzvach sťažovateľa krajskému súdu krajský súd toto odôvodnenie nedoplnil. Sťažovateľ namieta právne posúdenie hmotnoprávných noriem krajským súdom a uvádza, že v jeho veci nebol dostatočne zistený skutkový stav umožňujúci prijať rozhodnutie.

8. Ústavnému súdu bolo 24. marca 2021 doručené podanie sťažovateľa označené ako „*Sťažnosť na prietahy v neodôvodnenej veci od roku 2003 O rozhodnutie: v nerozsúdenej veci 11C/155/2003 podľa § 802 ods. 1,2 OZ o poisťné plnenie a neodôvodnenie veci 2Co/33/2018 v Uznesení KS Bratislave*“. Jeho obsahom bolo opätovné zhrnutie skutkového a právneho stavu sprevádzané demonštráciou nesúhlasu s postupom a rozhodnutím všeobecných súdov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ má za to, že krajský súd v napadnutých konaniach nedostatočne odôvodnil rozhodnutia o sťažovateľovom odvolaní a nezaoberal sa relevantnou právnou úpravou. Napadnuté konania krajského súdu preto považuje za neukončené z dôvodu, že v rozhodnutiach krajského súdu

podľa sťažovateľa absentuje odôvodnenie. Argumentuje, že v dôsledku nedoplnenia dôvodov konanie skončené nebolo, toto trvá a poznamenáva, že trvanie konania nie je v súlade s požiadavkou prejednávania veci bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote. Poukazuje na povinnosť súdu zabezpečiť taký procesný postup v konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty a postup súdu v uvedenej právnej veci považuje za neefektívny a nesmerujúci k odstráneniu právnej neistoty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutých konaniach krajského súdu.

11. Ústavný súd považuje za potrebné prioritne sa vysporiadať s otázkou relevancie podaní spísaných a podaných len samotným sťažovateľom. V týchto podaniach sa totiž sťažovateľ zmieňuje aj o rozhodnutí a konaní okresného súdu sp. zn. 11 C 155/2003 a tiež v nich sťažovateľ argumentuje porušením ďalších práv.

12. V § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je stanovená povinnosť navrhovateľovi byť v celom konaní zastúpený advokátom, okrem prípadov vymedzených zákonom o ústavnom súde. O výnimku z povinného zastúpenia advokátom v prejednávanej veci nejde. Povinnosť zastúpenia advokátom sa vzťahuje na celé konanie, teda na vykonávanie procesných úkonov v tomto konaní, počnúc podaním ústavnej sťažnosti, pokračujúc jej doplneniami a inými korekciami z vlastného podnetu alebo na podnet ústavného súdu.

13. Ďalšou, s už uvedeným úzko súvisiacou podmienkou, ktorá musí byť splnená na to, aby mohol ústavný súd ústavnú sťažnosť v požadovanom (doplnenom) rozsahu prerokovať, je náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti, a to v miere umožňujúcej ústavný prieskum ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Aj pre tento účel zákon o ústavnom súde normuje požiadavku na právne zastúpenie advokátom počas celého konania, keď práve advokát, osoba s potrebnou kvalifikáciou, koncipuje podania spĺňajúce istú úroveň odbornosti, vecnej správnosti a logickej dedukcie.

14. Podania sťažovateľa však tieto podmienky nespĺňajú, preto nie je možné ich obsah považovať za rozšírenie predmetu prieskumu navrhovaného sťažovateľom v ústavnej sťažnosti, resp. za samostatný návrh na začatie konania v súlade s § 42 ods. 2 písm. f) v spojení s § 123 a nasl. zákona o ústavnom súde. Z uvedeného dôvodu boli tieto podania pripojené k ústavnej sťažnosti ako podania obsahujúce vlastný opis vnímania skutkového a právneho stavu prejednávanej veci sťažovateľom, ktorým sťažovateľ predmet ústavného prieskumu nerozširuje, ale tento interpretuje vzhľadom na svoje subjektívne vnímanie.

15. V posudzovaní podaní sťažovateľa ako samostatných ústavných sťažností či sťažností rozširujúcich ústavný prieskum nastolený v ústavnej sťažnosti podanej prostredníctvom advokátky bránia aj ďalšie nedostatky. V naznačenom smere ide najmä o časový aspekt, keď sťažovateľ mieni korigovať vec právoplatne ukončenú 21. mája 2009, teda pred viac ako 10 rokmi, kde by bolo

potrebné sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

16. Uvedené je možné konštatovať aj vzhľadom na stanoviská advokátky JUDr. Sabíny Hodoňovej, PhD., z 11. novembra 2020 a 24. novembra 2020, ktorá na dotaz ústavného súdu, či ide o novú ústavnú sťažnosť, zmenu – rozšírenie pôvodnej sťažnosti, alebo doplnenie ústavnej sťažnosti, v oboch podaniach uviedla, že sťažovateľ dopĺňal ústavnú sťažnosť doručенú ústavnému súdu 15. júla 2020.

III.1. K namietanému porušeniu práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutých konaniach krajského súdu sp. zn. 2 Co 51/08 a sp. zn. 2 Co 33/2018:

17. Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania zistil, že napadnuté konanie krajského súdu sp. zn. 2 Co 51/08 bolo právoplatne skončené 21. mája 2009, teda viac ako 10 rokov pred podaním ústavnej sťažnosti. Zároveň aj napadnuté konanie krajského súdu sp. zn. 2 Co 33/2018 bolo právoplatne skončené 3. júna 2019, teda viac ako jeden rok pred podaním ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

18. Ústavný súd poznamenáva, že si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 329/2019).

19. Stabílnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je poznatok, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, I. ÚS 203/2010). Jednou zo zákonných podmienok na jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa (III. ÚS 18/2019).

20. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor, že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo (m. m. IV. ÚS 102/05, III. ÚS 71/2018).

21. Vzhľadom na to, že obidve napadnuté konania krajského súdu boli v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

22. Ústavný súd poznamenáva, že jeho pozornosti neušla námietka sťažovateľa (vo vzťahu k napadnutému konaniu sp. zn. 2 Co 51/08, pozn.), že z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia mu nie je umožnené podať proti nemu dovolanie. Ako je ústavnému súdu z jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti o ústavnej sťažnosti sťažovateľa v konaní pod sp. zn. III. ÚS 599/2015 známe, sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 33/2010 odmietnuté.

23. Zároveň vo vzťahu k napadnutému konaniu sp. zn. 2 Co 33/2018 ústavný súd dodáva, že na závere o oneskorenom podaní ústavnej sťažnosti nič nemení ani skutočnosť, že sťažovateľ vyzýval krajský súd na doplnenie odôvodnenia uznesenia. Výzvu na doplnenie odôvodnenia uznesenia nie je možné považovať za podanie, ktoré je spôsobilé zvrátiť právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu je možné vykonať len prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý sťažovateľ nevyužil. Krajský súd veci samej rozhodol právoplatným uznesením, ani výzvy sťažovateľa na doplnenie dôvodov rozhodnutia nezakladajú oprávnenie ani povinnosť krajského súdu v právoplatne skončenej veci konať ani o nej znova rozhodnúť. V čase podania ústavnej sťažnosti krajský súd nebol oprávnený vo veci samej vykonať žiadne ďalšie úkony ani priebeh konania vlastnou činnosťou ovplyvniť.

24. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 2. februára 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu